

DE POSITIEVE EN PEDAGOGISCH SENSITIEVE LEERKRACHT

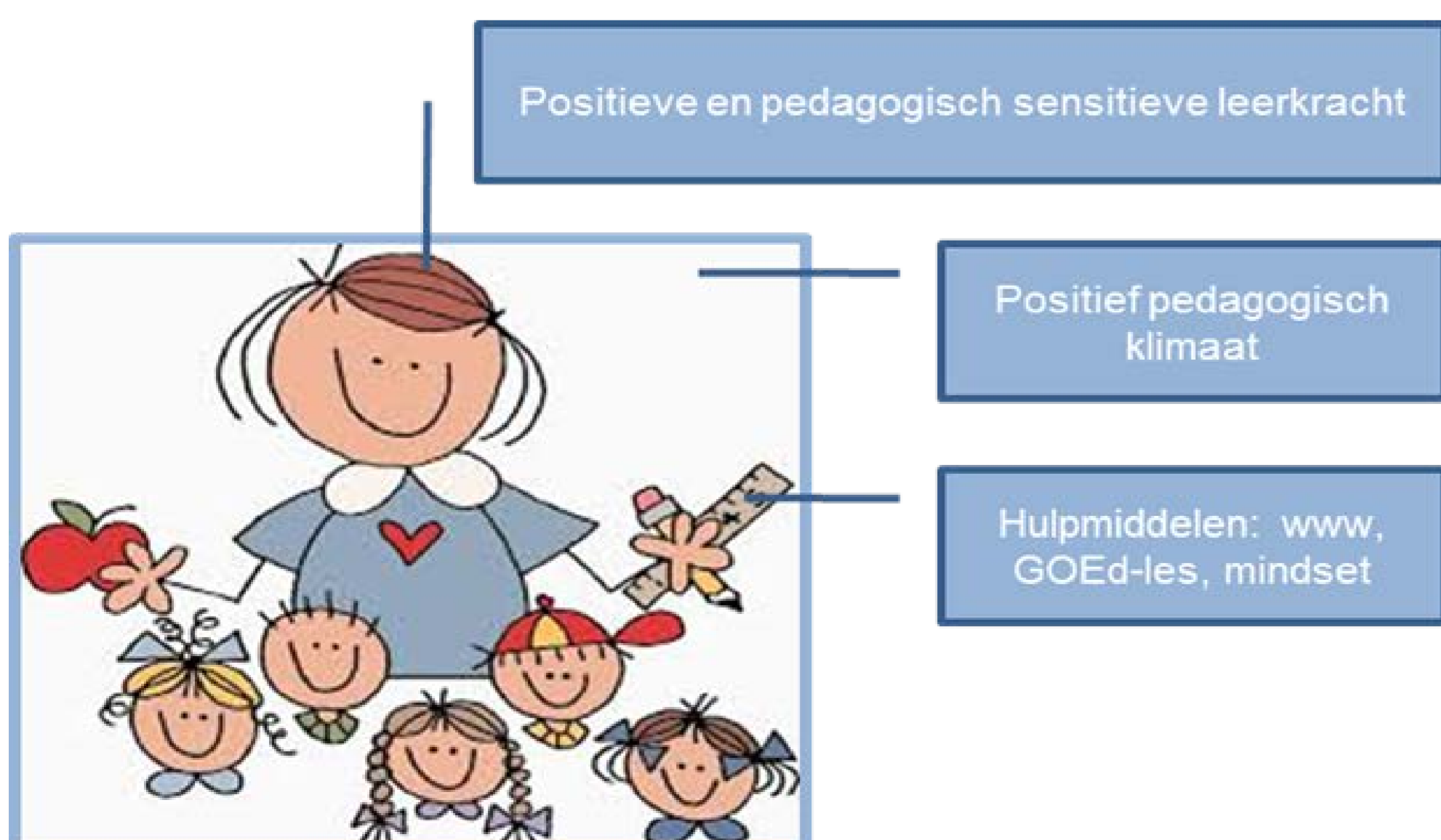
Anouke Bakx & Ellen Rohaan
Fontys Hogeschool Kind en Educatie

Theoretisch kader

In het basisonderwijs lijken de sociale leeropbrengsten (o.a. sociaal-emotionele ontwikkeling) steeds verder naar de achtergrond te verdwijnen. Dit onderzoek richt zich op het **sociaal welbevinden** van leerlingen. We veronderstellen dat een positievere houding ten aanzien van leerlingen en een hogere mate van pedagogische sensitiviteit van leerkrachten bij zal dragen aan een positief pedagogisch klimaat en aan het welbevinden van leerlingen in de klas.

Pedagogische sensitiviteit kenmerkt zich door het precies en alert waarnemen van gedrag van het kind en dit gedrag op juiste wijze interpreteren, voordat op een geschikte of adequate wijze gehandeld wordt (Ainsworth *et al*, 1978). Het alert waarnemen en juist interpreteren van leerlinggedrag en op basis daarvan met 'tact' handelen is essentieel voor een goede leerkracht-leerling relatie (Van Manen, 2014).

Een basisbehoefte en essentiële voorwaarde voor de ontwikkeling van ieder kind is welbevinden. Om een **positief pedagogisch klimaat** te realiseren dat het welbevinden van leerlingen vergroot, moet de leeromgeving gericht zijn op: 1) sociaal-emotionele competenties, 2) sterkte punten, 3) positieve emoties, 4) positieve relaties, en 5) betekenis en doel van het geleerde (Noble & McGrath, 2008). Dit vergt van een (aanstaande) leerkracht enerzijds een positieve houding ten aanzien van de ontwikkeling en mogelijkheden van zijn leerlingen en anderzijds het vermogen om pedagogisch sensitief te kunnen handelen.

Onderzoeksvragen

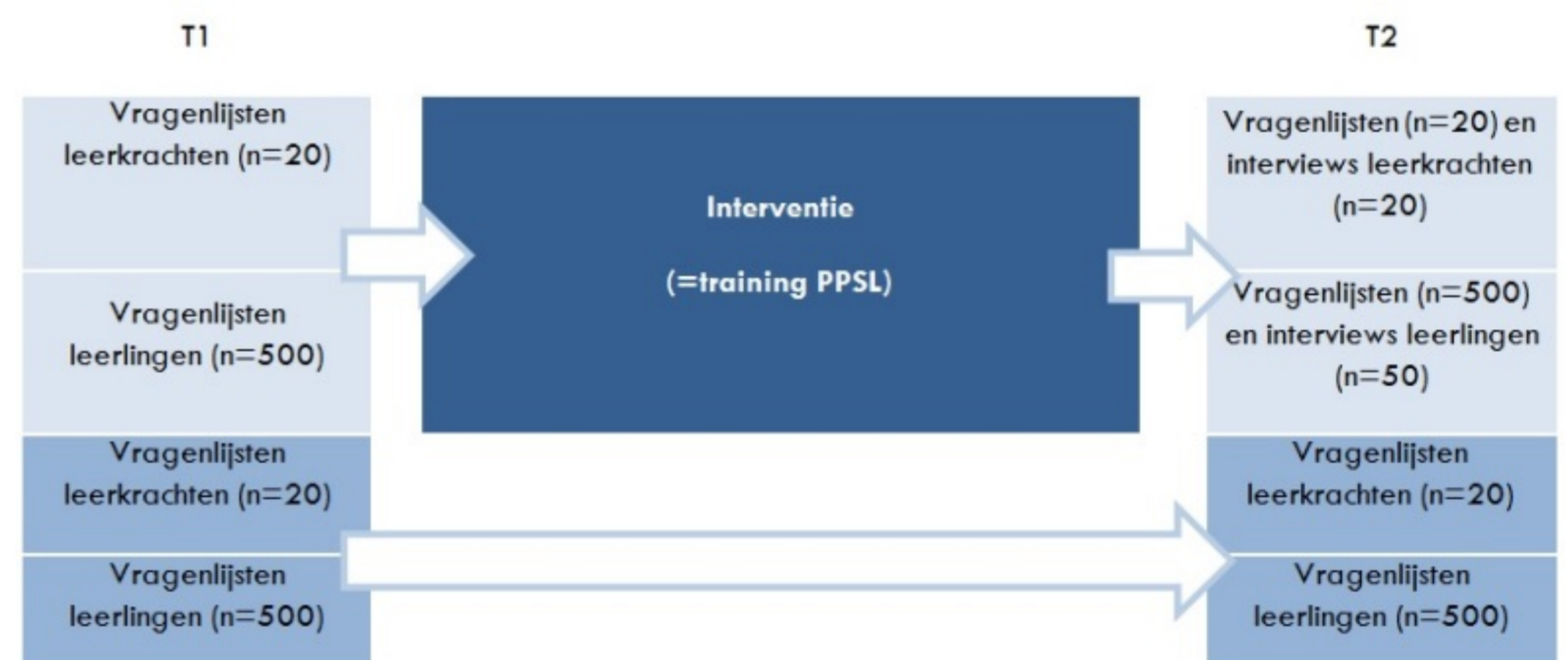
In hoeverre draagt de training (interventie) voor pabostudenten bij aan de **pedagogische sensitiviteit** van de pabostudenten?

In hoeverre draagt de training (interventie) voor pabostudenten bij aan een **sociaal-constructivistische** (ontwikkelingsgerichte) **opvatting** ten aanzien van onderwijs?

In hoeverre draagt de training (interventie) voor pabostudenten bij aan het vergroten van het **sociaal welbevinden** van de betrokken leerlingen?

In hoeverre verandert het **pedagogisch klimaat** in de groep van de pabostudenten die deel hebben genomen aan de training 'PPSL'?

Methode

Interventie

De training Positieve en Pedagogisch Sensitieve Leerkracht (PPSL) bestaat uit 8 bijeenkomsten van een dagdeel (4 uur) per keer (32 uur in totaal). De bijeenkomsten hebben een sterk interactief karakter door uitwisseling in groepen, werken met videofragmenten uit de eigen praktijk en intervisie. Tussen de bijeenkomsten door werken de studenten met de aangereikte kennis en hulpmiddelen in hun eigen (stage)klas.

Verwachte resultaten

Naar verwachting zullen de pabostudenten die hebben deelgenomen aan de training meer pedagogisch sensitief zijn en beter in staat een positief pedagogisch leerklimaat te creëren. Hun leerlingen zullen hierdoor een hogere mate van welbevinden in de klas ervaren.